I

(Meddelanden)

KOMMISSIONEN

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om uppföljningen av kommissionens meddelande om vissa rättsliga aspekter på biofilm och annan audiovisuell produktion (meddelandet om film) av den 26 september 2001 (offentliggjort i EGT C 43, 16.2.2002)

(2004/C 123/01)

(Text av betydelse för EES)

(KOM(2004) 171 slutlig)

1. INLEDNING

1. I meddelandet från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om vissa rättsliga aspekter på biofilm och annan audiovisuell produktion ([1]) (i det följande kallat meddelandet) behandlades bland annat två frågor som är av avgörande betydelse för filmindustrin, nämligen statligt stöd för biofilmer och skydd av filmarvet.

2. Detta meddelande utgör en uppföljning av det meddelandet. När det gäller statligt stöd vill kommissionen erbjuda sektorn i fråga rättsligt skydd genom att tydligt ange vilka bestämmelser som skall tillämpas fram till den 30 juni 2007. När det gäller filmarvet föreslår kommissionen att Europaparlamentet och rådet antar en rekommendation om filmarvet och konkurrenskraften i därtill kopplade branscher.

2. KOMMISSIONENS GRUNDLÄGGANDE SYN PÅ STATLIGT STÖD TILL FILMBRANSCHEN

1. Europeiska kommissionen redogjorde i kapitel 2 i meddelandet för de kriterier den använder för att bedöma om systemen för stöd till produktion av biofilm och TV-program är förenliga med EG-fördraget. I meddelandet redogörs det för kommissionens grundläggande syn på det statliga stöd som ges till sektorn för produktion av biofilm och TV-program.

2. Kriterierna är av två slag:

a) Kravet på allmän lagenlighet skall följas.

b) Särskilda kriterier skall uppfyllas när det gäller statligt stöd till produktion av film för bio och TV.

([1]) KOM(2001) 534 slutlig, 26.9.2001, EGT C 43, 16.2.2002.

3. I meddelandet konstaterades att de särskilda kriterierna för stöd skulle fortsätta att gälla till och med juni 2004. Medlemsstaternas system för stöd till produktion av biofilm och TV-program skall godkännas av kommissionen fram till denna tidpunkt.

4. Kommissionen anordnade inom ramen för grupperna för filmexperter ett brett samråd med medlemsstaterna, anslutningsländerna och yrkesverksamma inom branschen angående möjligheten att justera de särskilda kriterierna för stöd. Expertgrupperna sammanträdde den 9 och den 19 januari 2004 i Bryssel. Medlemsstaterna och de yrkesverksamma inom branschen var enhälligt nöjda med de kriterier som fastställts i meddelandet och hade inga farhågor beträffande deras effekter på konkurrensen.

5. Enligt deras mening befinner sig filmbranschen i Europa i svårigheter och behöver därför stöd. De är rädda för att en ändring av de gällande bestämmelserna kunde hota branschens stabilitet och yrkade därför på att de befintliga bestämmelserna skulle behållas i oförändrat skick.

6. Kommissionens är egentligen inte intresserad av storleken på stödet, eftersom det syftar till stödja kultur och därmed är förenligt med fördraget. Däremot har kommissionen vissa betänkligheter när det gäller territorialitetsvillkoren, dvs. de bestämmelser om territorialisering som finns i en del stödsystem. Sådana bestämmelser om territorialisering innebär att producenterna är skyldiga att spendera en viss del av filmbudgeten i en viss medlemsstat som villkor för att få det fullständiga stödbeloppet. Bestämmelser av detta slag kan utgöra ett hinder för fri rörlighet för arbetstagare, varor och tjänster inom EU. De kan därmed fragmentera den inre marknaden och hindra dess utveckling. Kommissionen anser dock att dessa bestämmelser under vissa omständigheter och inom de gränser som anges i meddelandet kan vara motiverade för att säkerställa tillgången på den mänskliga kompetens och de tekniska sakkunskaper som behövs för skapande av kultur. Detta meddelande påverkar naturligtvis inte kommisisonens skyldigheter enligt fördraget att handlägga klagomål om eventuella brott mot andra fördragsbestämmelser än de som gäller statligt stöd.

7. Kommissionen har därför noggrant övervägt de argument som de nationella myndigheterna och de yrkesverksamma inom filmbranschen har lagt fram. Kommissionen håller med om att branschen för filmproduktion har svårigheter. Man är därför beredd att överväga högre stödbelopp, senast i samband med nästa översyn av meddelandet, under förutsättning att stödsystemen uppfyller kraven på allmän lagenlighet enligt fördraget och, framför allt, att hindren för fri rörlighet för arbetstagare, varor och tjänster inom EU minskas inom branschen i fråga.

8. Innan meddelandet ses över följande gång har kommissionen för avsikt att, förutom att närmare analysera de argument som framförts av branschen, utföra en omfattande studie av effekterna av de befintliga systemen för statligt stöd. I studien skall det särskilt utredas vilka ekonomiska och kulturella följder medlemsstaternas territorialiseringskrav har, särskilt med beaktande av hur de påverkar samproduktioner.

9. Mot bakgrund av detta har kommissionen beslutat att de särskilda kriterierna för stöd till produktion av biofilm och TV-program skall fortsätta att gälla till den 30 juni 2007, i enlighet med vad som sades i meddelandet.

3. **SKYDD AV FILMARVET**

1. I meddelandet om film granskades möjligheten till lagstadgad deponering av audiovisuella verk på nationell eller regional nivå som ett sätt att bevara och värna om det europeiska audiovisuella arvet, och man inledde en bedömning av läget vad gäller deponering av biofilm i medlemsstaterna, anslutningsländerna och Efta-länderna. Alla medlemsstater har redan infört system för att samla in och bevara biofilmer som ingår i deras audiovisuella arv. Fyra femtedelar av dessa system grundas på lagstadgade eller avtalsenliga skyldigheter att deponera alla filmer, eller åtminstone de filmer som fått offentligt bidrag.

2. Biofilm är en konstform som förvaras på ett skört medium, och det krävs därför aktiva åtgärder av offentliga myndigheter för att säkerställa att den bevaras. Biofilmer är ett väsentligt inslag i vårt kulturarv och förtjänar därför ett fullgott skydd. Förutom sitt kulturella värde är biofilmer även en källa till historisk information om det europeiska samhället. De är omfattande vittnesmål om rikedomen av Europas kulturella identiteter och mångfalden bland dess folk. Filmerna med sina bilder erbjuder värdefulla möjligheter att lära om det förflutna och göra betraktelser om vår civilisation. För att säkerställa att det europeiska filmarvet vidarebefordras till framtida generationer, måste det systematiskt samlas in, katalogiseras, bevaras och restaureras. Det europeiska filmarvet bör dessutom göras tillgängligt för utbildning, akademisk verksamhet, forskning och kultursyften, utan att detta inkräktar på upphovsrätt och närliggande rättigheter.

3. Såväl inom EU som internationellt har det vidtagits ett antal åtgärder som syftar till att främja filmarvet. Av de åtgärder som vidtagits inom EU bör följande nämnas:

— I rådets resolution av den 26 juni 2000 ([2]) om bevarande och framhävande av det europeiska filmhistoriska kulturarvet uppmanas medlemsstaterna att samarbeta för att restaurera och bevara filmarvet, inbegripet genom digitalteknik, att utbyta goda lösningar på området, att främja successiv sammankoppling i nätverk av de europeiska arkivens databaser och att överväga möjligheten att använda dessa samlingar i undervisningssyfte.

— I sitt betänkande om kommissionens meddelande om biofilm av den 7 juni 2002 ([3]) betonade även Europaparlamentet vikten av att värna om filmarvet.

— I rådets resolution av den 24 november 2003 om deponering av biofilmer i Europeiska unionen ([4]) uppmanades medlemsstaterna att införa ett effektivt system för deponering och bevarande av de biofilmer som ingår i deras audiovisuella arv i sina nationella arkiv, filminstitut eller liknande institutioner, om sådana system inte redan finns.

4. På det internationella planet finns Europeiska konventionen om skydd av det audiovisuella arvet ([5]), som man kunnat underteckna sedan den 8 november 2001. I den föreskrivs att varje part ska införa skyldigheten att deponera material med rörliga bilder som ingår i det audiovisuella arvet och som producerats eller samproducerats på den berörda partens territorium.

5. Att ägandet av biofilmer överförs till arkiverande organ innebär inte att upphovsrätt och liknande närliggande rättigheter överförs till dem. I Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället ([6]) föreskrivs icke desto mindre att medlemsstaterna får besluta om vissa undantag och inskränkningar för specifik reproduktion som görs av offentliga bibliotek eller arkiv, och som inte görs i direkt eller indirekt ekonomiskt eller kommersiellt syfte.

6. Slutligen har Europas filmindustri stora möjligheter att skapa sysselsättning och bidra till ekonomisk tillväxt. Detta gäller inte bara filmproduktion och filmvisning, utan även insamling, katalogisering, bevarande och restaurering av biofilmer. De förhållanden som främjar konkurrenskraften inom branscher med anknytning till filmarvet måste förbättras, särskilt vad gäller bättre användning av den tekniska utvecklingen, exempelvis digitalteknik.

7. Mot bakgrund av detta föreslår kommissionen att Europaparlamentet och rådet antar en rekommendation om filmarvet och konkurrenskraften i därtill kopplade branscher. Medlemsstaterna, anslutningsländerna och de yrkesverksamma inom branschen har fått yttra sig om utkastet till förslag inom ramen för grupperna för filmexperter som sammanträdde den 9 och den 19 januari 2004 i Bryssel.

([2]) EGT C 193, 11.7.2000.
([3]) PE 312.517, ännu icke offentliggjort i EUT.
([4]) Pressmeddelande 1457/03 från rådet, EUT C 295/5, 5.12.2003.
([5]) http://conventions.coe.int, Europarådet, ETS nr 183
([6]) EGT L 167, 22.6.2001.